

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoE/17/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6315203913
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6315203913.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advocate s.r.o., Advokátska kancelária so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnej Y. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXXX/XX, XXX XX J., vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., Exekútorový úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, pod sp. zn. EX 19834/15, o vymoženie 103,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 5Er/356/2015-25 zo dňa 09. 11. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

Okresný súd Brezno (ďalej len „exekučný súd“, resp. „okresný súd“) uznesením zo dňa 09. 11. 2015 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie postupom podľa ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súdny exekútor predložil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 00285/11 zo dňa 11. 11. 2014 vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s. so sídlom v Bratislave. Oprávnený ako dodávateľ a povinná ako spotrebiteľ uzavreli dňa 06. 05. 2009 Zmluvu o úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru. Zmluvný vzťah založený medzi oprávneným a povinnou zmluvou o úvere vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský a odôvodnil posúdenie tohto zmluvného vzťahu ako aj inštitút spotrebiteľskej zmluvy a neprijateľných zmluvných podmienok. Exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, ich súlad respektíve rozpor so zákonom a dospel k záveru, že žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nemožno vyhovieť. Vychádzal zo záveru, že praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je formulovaná v bode 18. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Spotrebiteľovi je tak fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva na všeobecnom súde, nakoľko porušenie povinností zo strany oprávneného je vo väčšine prípadných sporov vylúčené. Znenie rozhodcovskej doložky síce neodporuje doslovnému zneniu zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo, teda zákon obchádza. Keďže právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci je založená na absolútne neplatnom právnom úkone, exekučný súd po preskúmaní exekučného titulu dospel k názoru, že je vydaný v rozpore so zákonom, a preto v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti uzneseniu okresného súdu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uplatnil odvolacie dôvody podľa 205 ods. 2 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a podľa § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p. Právne posúdenie veci je podľa názoru odvolateľa nesprávne. Exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúvacej činnosti, ktorý mu zveril Exekučný poriadok a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoRK“). Okrem ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd aplikoval aj § 45 ZoRK, a tým na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Exekučný súd posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. V rámci prieskumu exekučného titulu z materiálnej stránky však súd nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie, o ktoré sa opiera súd v napadnutom uznesení, stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Súd sa tak v rámci materiálneho prieskumu musí obmedziť len na skúmanie výroku rozhodcovského rozsudku. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 ZoRK dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom ZoRK.

Ďalej oprávnený poukázal, že exekučný súd neúplne zistil skutkový stav veci. Oprávnený s povinným uzavreli rozhodcovskú zmluvu podľa § 3 a nasl. ZoRK na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti nezisťoval, a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. V zmysle článku 2 tejto zmluvy je následne daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s. rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami, pričom Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. postupuje v súlade so ZoRK ako aj v zmysle svojho Rokovacieho poriadku. V danej veci súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu pred štátnym súdom v súvislosti s § 53 ods. 4 písm. r) O.s.p. (v zmysle ktorého sa za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spor s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní), poukazuje oprávnený na odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva.

Na základe uvedených odvolacích námietok oprávnený navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Povinná sa k odvolaniu oprávneného nevyjadrila.

Rozhodnutie okresného súdu bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou. Zákonná sudkyňa uviedla, že odvolaniu nemieni vyhovieť a podľa ust. § 374 ods. 4 O.s.p. vec predložila na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že dňa 11. 03. 2015 bol u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., Exekútorský úrad so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava, spísaný do zápisnice návrh oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava na vykonanie exekúcie proti povinnej Y. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. L. XXXX/XX, XXX XX J., a to na podklade rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu so sídlom v Bratislave, sp. zn. SR 00285/11 zo dňa 11. 11. 2014. Z exekučného titulu je zrejmé, že rozhodcovský súd vyhovel návrhu oprávneného a žalovanej (povinnej) uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi (oprávnenému) sumu 119,- Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne zo sumy 119,- Eur od 03. 10. 2010 do zaplatenia, so zákonným úrokom vo výške 6% ročne zo sumy 119,- Eur od 17. 12. 2010 do zaplatenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 117,82 Eur, vychádzajúc z neúplnej zmenky (blankozmenky) vystavenej dňa 06. 05. 2009 povinnou v pozícii vystaviteľky, vyplnenej oprávneným dňa 12. 12. 2010 na základe Dohody o vyplnení zmenky. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučnému súdu doručená dňa 05. 05. 2015. Dňa 04. 02. 2016 bolo exekučnému súdu doručené doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v zmysle § 243f ods. 1 Exekučného poriadku (doručené súdnemu exekútorovi dňa 21. 01. 2016).

Exekučný súd svoje rozhodnutie rozsiahlo odôvodnil, poukazujúc na ustanovenia vnútroštátneho práva týkajúceho sa ochrany spotrebiteľa. Vyhodnotenie základného zmluvného vzťahu (z ktorého nárok je uplatňovaný v tomto exekučnom konaní) ako vzťahu spotrebiteľského a následnú tomu zodpovedajúcu aplikáciu ochrany spotrebiteľa oprávnený v odvolaní nenamietal a nijako nespochybňoval. Oprávnený exekučnému súdu vytýkal, že prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti a neúplne zistil skutkový stav veci.

Z množstva argumentov, ktoré vo svojom rozhodnutí uviedol exekučný súd, považuje odvolací súd za podstatné tie, ktoré sa týkajú vyhodnotenia zmluvného vzťahu medzi oprávneným a povinnou ako vzťahu spotrebiteľského a následne argumenty týkajúce sa vyhodnotenia rozhodcovskej zmluvy, ktorou bola založená právomoc rozhodcovského súdu.

Pokiaľ ide o námietku oprávneného týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia veci exekučným súdom a poukazovanie na to, že exekučný súd aplikoval ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 ZoRK, táto nie je dôvodná, pretože prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí na oprávneným uvádzané ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní neodkazoval, a teda podľa nich pri svojom rozhodovaní nepostupoval.

Pokiaľ odvolateľ namietal prekročenie rámca preskúmvacej činnosti zverenej exekučnému súdu Exekučným poriadkom, odvolací súd zdôrazňuje vzhľadom na oprávneným predložený exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, že súd je nielen v štádiu exekučného konania, v ktorom posudzuje splnenie zákonom stanovených procesných predpokladov, za ktorých súd poverí exekútora vykonaním exekúcie, ale počas celého konania oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie, ktoré má predstavovať exekučný titul, uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné tak po stránke formálnej, ako aj materiálnej (vyslovené stanovisko je plne v súlade s názorom vysloveným v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, konkrétne uznesenie v konaní sp. zn. 3 Cdo 146/2011 zo dňa 13. 10. 2011, sp. zn. 3 Cdo 122/2011 zo dňa 09. 02. 2012). Či ide o rozhodnutie formálne vykonateľné sa posudzuje z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané. Z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia, t.j. určitosť, zrozumiteľnosť a presnosť označenia subjektov práv a povinností, vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať sa skúma materiálne vykonateľnosť rozhodnutia. Súd môže zároveň v tomto rozsahu skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania, t.j. v každom štádiu konania na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu, a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, môže exekúciu aj bez návrhu zastaviť.

Otázkou, či súd rozhodujúci v rámci exekučného konania mal právomoc skúmať prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu sa zaoberal už aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý v odôvodnení uznesenia sp. zn. I. ÚS 456-/2011-19 zo 23. 11. 2011 uviedol, že „okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť“. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukázal v tomto rozhodnutí aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. 01. 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“.

Z uvedeného je zrejmé, že postup exekučného súdu pri preskúmvaní exekučného titulu bol správny, vykonaný v rámci právomoci zverenej mu Exekučným poriadkom.

Pokiaľ ide o druhú námietku týkajúcu sa neúplného zistenia skutkového stavu, ani táto námietka nie je dôvodná, nakoľko exekučný súd sa dostatočne oboznámil s rozhodcovskou zmluvou (doložkou) obsiahnutou v súdnom spise a jej neprijateľnosť dostatočným spôsobom vyhodnotil. Oprávnený nesprávne uviedol, že exekučný súd neúplne zistil skutkový stav veci, keď namietal, že medzi zmluvnými

stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva (doložka). Odvolací súd zdôrazňuje, že rozhodcovské konanie, ako alternatíva pri riešení sporov, môže prebehnúť len vtedy, ak bola platne založená právomoc rozhodcovského súdu na konanie a na rozhodnutie sporu. Ako to vyplýva z § 3 zákona ZoRK rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Podľa § 4 uvedeného zákona môže mať rozhodcovská zmluva formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. V predmetnom prípade je právomoc rozhodcovského súdu preukazovaná rozhodcovskou doložkou upravenou v bode 18 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (č.l. 7 spisu), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, uzavretej medzi oprávneným a povinnou. Exekučný súd má v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nepochybne právo a zároveň aj povinnosť v zmysle vyššie uvedenej argumentácie zisťovať okrem iného aj rozpor exekučného titulu so zákonom, t. j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, teda skúmať nielen to, či rozhodcovská zmluva (doložka) bola medzi oprávneným a povinnou vôbec uzavretá ale aj to, či bola uzavretá platne. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že medzi oprávneným a povinnou ide, ako už bolo uvedené, o spotrebiteľský vzťah a je preto na mieste dôsledná aplikácia ochrany spotrebiteľa. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 1/2012 zo dňa 21. 03. 2012 uviedol, že „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ (bdelým patrí právo) v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napíňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa.“

V zmysle uvedeného bol preto správny postup okresného súdu, keď predloženú rozhodcovskú zmluvu (doložku) skúmal a následne ju v zmysle § 52 a nasl. OZ vyhodnotil ako neprijateľnú a tým aj ako absolútne neplatnú, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Povahu formulárovej zmluvy má nielen zmluva o úvere ale aj zmluvné podmienky k nej. Povinne navyše neboli poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka v skutočnosti v tomto prípade navyše ani nie je alternatívou riešenia sporov, nakoľko ak oprávnený - veriteľ podal návrh na začatie konania na rozhodcovský súd, uskutočnil výber predpokladaný v rozhodcovskej doložke, a po tomto výbere sa už povinná musela podrobiť rozhodcovskému konaniu.

Odvolací súd ešte poukazuje na to, že v ustanovení § 53 ods. 4 OZ je len demonštratívny výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, z čoho vyplýva, že ako neprijateľnú zmluvnú podmienku môže súd vyhodnotiť aj takú, ktorá nespadá medzi neprijateľné zmluvné podmienky konkrétne vymedzené v tomto ustanovení. V predmetnom prípade bola rozhodcovská doložka, začlenená do Všeobecnými podmienok poskytnutie úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, spotrebiteľovi predložená bez toho, aby bol dostatočne informovaný o povahe, zmysle a následkoch takejto zmluvy, absentuje v nej teda informovaný súhlas povinnej.

Neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že v záhlaví napadnutého uznesenia okresného súdu je nesprávne uvedené priezvisko povinnej. Z ostatného obsahu spisu je však zrejmé, že v záhlaví uznesenia malo byť správne uvedené: „proti povinnej Y. T., Nesprávne uvedenie priezviska povinnej je chybou v písaní, ktorú je potrebné opraviť v zmysle ustanovenia § 164 O.s.p.

S ohľadom na uvedené preto odvolací súd uznesenie exekučného súdu ako vecne správne podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.